

Crna Gora
MINISTARSTVO INOSTRANIH POSLOVA
Broj 211-16/2
Podgorica, 07 07 2010 god.

SPORAZUM

između

VLADE CRNE GORE

i

VLADE MALTE

O UZAJAMNOM PODSTICANJU I
ZAŠTITI ULAGANJA

PREAMBULA

Vlada Crne Gore i Vlada Malte (u daljem tekstu: Strane ugovornice),

u želji da stvore povoljne uslove za veća ulaganja državljana i kompanija jedne države na teritoriji druge države,

uviđajući da će podsticanje i uzajamna zaštita ulaganja djelovati stimulatивно na pojedinačne poslovne inicijative i povećati prosperitet obje države,

sporazumjele su se o sljedećem:

Član 1 DEFINICIJE

U svrhu ovoga Ugovora:

- (a) Izraz "ulaganje" označava sve vrste sredstava koja ulagač jedne Strane ugovornice ulaže na teritoriji druge Strane ugovornice u skladu sa zakonima i propisima druge Strane ugovornice i ona obuhvataju naročito, mada ne i isključivo, sljedeće:
- (i) pokretnu i nepokretnu imovinu, kao i sva ostala prava *in rem* kao što su: hipoteka, zaloga, privilegije, plodouživanje, jemstvo, zaloga;
 - (ii) akcije, dionice i obveznice kompanija, kao i ostale oblike učešća u kompaniji;
 - (iii) novčana potraživanja i bilo koja druga sredstva po osnovu ugovora koja imaju finansijsku vrijednost;
 - (iv) prava intelektualne svojine i "goodwill" ;
 - (v) koncesije i franšize odobrene po osnovu zakona ili na osnovu ugovora, uključujući koncesije za istraživanje, razvoj, vađenje ili korišćenje prirodnih bogatstava, uključujući ona koja se nalaze u oblastima mora, koje spadaju pod jurisdikciju bilo koje od Strana ugovornica.

Promjena pravnog oblika u kome su sredstva uložena neće imati uticaj na njihov karakter ulaganja i izraz "ulaganje" obuhvata sva ulaganja izvršena prije ili poslije datuma stupanja na snagu ovog sporazuma, s tim da ta imovina mora biti uložena u skladu sa zakonom Strane ugovornice na čijoj je teritoriji ulaganje izvršeno.

- (b) Izraz "Prinosi" označava prihode koje donosi ulaganje i obuhvata naročito, mada ne i isključivo, dobit, kamate, kapitalnu dobit, dividende, tantijeme i naknade;
- (c) Izraz "Državljanin" označava bilo koje fizičko lice koje ima državljanstvo bilo koje od Strana ugovornica;

- (d) Izraz "Kompanija" označava bilo koje pravno lice konstituisano na teritoriji bilo koje od Strana ugovornica u skladu sa zakonima te Strane ugovornice i koje tu ima svoje registrovano sjedište;
- (e) Izraz "Teritorija" označava teritoriju Crne Gore, odnosno teritoriju Malte, kao i područje mora, vazdušnog prostora, morskog dna i podvodnog područja koje se prostire van teritorijalnih voda na koje Strana ugovornica, u skladu sa svojim nacionalnim zakonima i propisima i međunarodnim pravom, ima suverena prava i jurisdikciju, u svrhe istraživanja i korišćenja prirodnih bogatstava.

Član 2

PODSTICANJE I ZAŠTITA ULAGANJA

1. Svaka Strana ugovornica će podsticati povoljne uslove za državljane, odnosno kompanije druge Strane ugovornice, koji ulažu kapital na njenoj teritoriji i priznavati takva ulaganja u skladu sa svojim zakonodavstvom.
2. Ulaganja državljana, odnosno kompanija svake Strane ugovornice će u svakom trenutku uživati pošten i pravičan tretman i punu pravnu zaštitu i sigurnost na teritoriji druge Strane ugovornice. Nijedna Strana ugovornica neće ni na koji način ometati neopravdanim ili diskriminatornim postupcima upravljanje, održavanje, korišćenje, posjedovanje, proširenje, prodaju ili, na kraju krajeva, likvidaciju takvih ulaganja državljana ili kompanija druge Strane ugovornice na svojoj teritoriji. Svaka Strana ugovornica će poštovati svaku obavezu koju je prihvatila u pogledu ulaganja ulagača druge Strane ugovornice

Član 3

NACIONALNI TRETMAN I TRETMAN NAJPOVLAŠĆENIJE NACIJE

1. Svaka Strana ugovornica će, na sopstvenoj teritoriji, dodijeliti ulaganjima ulagača druge Strane ugovornice pravičan i ravnopravan tretman koji neće ni u kom slučaju biti manje povoljan od onog koji se dodjeljuje sopstvenim ulagačima ili ulagačima bilo koje treće države, koji god da je povoljniji iz tačke gledišta ulagača.
2. Svaka Strana ugovornica će, na sopstvenoj teritoriji, dodijeliti ulagačima druge Strane ugovornice, u pogledu upravljanja,

održavanja, korišćenja, uživanja ili prodaje tih ulaganja, tretman koji neće biti manje povoljan od onog koji se dodjeljuje sopstvenim ulagačima ili ulagačima bilo koje treće države, koji god od ovih standarda da je povoljniji iz tačke gledišta ulagača.

3. Državljeni svake od Strana ugovornica, na teritoriji druge Strane ugovornice, potpadaju pod važeće zakonske propise i ugovore koji se odnose na ulazak i boravište.
4. Ukoliko je jedna Strana ugovornica dodijelila specijalne privilegije ulagačima bilo koje treće države proistekle na osnovu učešća ili povezivanja u zone slobodne trgovine, carinske unije, zajedničkog tržišta ili na osnovu privremenih sporazuma koji vode ka takvim unijama ili institucijama, ta Strana ugovornica neće biti dužna da iste privilegije dodijeli i ulagačima druge Strane ugovornice.
5. Tretman koji se odobrava na osnovu ovog člana se ne odnosi na poreze, takse, dažbine i na fiskalne odbitke i izuzetke koje je bilo koja od Strana ugovornica odobrila ulagačima trećih država na osnovu sporazuma o dvostrukom oporezivanju ili drugih sporazuma koji se tiču fiskalnih pitanja.

Član 4 NADOKNADA GUBITAKA

Ulagračima jedne Strane ugovornice čija ulaganja na teritoriji druge Strane ugovornice pretrpe gubitke usljed rata ili drugog oružanog sukoba, revolucije, stanja nacionalne opasnosti, pobune, ustanka ili nemira na teritoriji druge Strane ugovornice, druga Strana ugovornica će obezbijediti tretman, u pogledu povraćaja, obeštećenja, kompenzacije ili drugog načina izmirenja koji neće biti manje povoljan od onog koji druga Strana ugovornica odobrava sopstvenim ulagačima ili ulagačima bilo koje treće države.

Član 5 EKSPROPRIJACIJA

1. Ulaganja ulagača svake Strane ugovornice neće biti nacionalizovana, oduzeta niti podvrgnuta mjerama koje imaju jednako dejstvo kao

nacionalizacija ili eksproprijacija na teritoriji druge Strane ugovornice osim ukoliko su zadovoljeni sljedeći uslovi:

- a) mjere su preduzete u javnom interesu i u skladu sa zakonski propisanim postupkom
 - b) mjere nijesu ni diskriminatorne ni suprotne bilo kojem konkretnom angažmanu ili sporazumu;
 - c) mjere su praćene odredbama za plaćanje adekvatne i efektivne kompenzacije
2. Takva kompenzacija će odgovarati tržišnoj vrijednosti eksproprijisanog ulaganja na dan kada su takve mjere preduzete ili na dan prije datuma na koji je predstojeća odluka javno objavljena. Takva tržišna vrijednost će biti plaćena u slobodnoj konvertibilnoj valuti licima koja na nju imaju pravo, uključivaće kamatu od datuma eksproprijacije i biće slobodno prenosiva bez odlaganja. Smatraće se da je prenos izvršen bez nepotrebnog odlaganja ako je izvršen u roku koji je realno potreban za izvršenje prenosa sredstava. Taj period počinje na dan podnošenja relevantnog zahtjeva i nije duži od tri (3) mjeseca.
3. Strani ugovornici će se, u svakom slučaju, na teritoriji druge Strane ugovornice dodijeliti tretman koji nije manje povoljan od onog koji uživaju državljani, odnosno kompanije bilo koje treće države i koji nikako nije manje povoljan od onog koji priznaje međunarodno pravo.
4. Ukoliko Strana ugovornica izvrši eksproprijaciju sredstava kompanije koja je osnovana na njenoj teritoriji, kompanije u kojoj fizička ili pravna lica druge Strane ugovornice posjeduju udjele, prvopomenuta Strana ugovornica će primijeniti odredbe stavova 1, 2 i 3 ovog člana na fizička i pravna lica druge Strane ugovornice, vlasnike tih udjela.

Član 6

REPATRIJACIJA ULAGANJA I PRINOSI NA ULAGANJA

1. Ne kršeći mjere koje je usvojila ili koje će Evropska Unija usvojiti, svaka Strana ugovornica će, u vezi sa ulaganjima koja na njenoj teritoriji izvrše državljani, odnosno kompanije druge Strane ugovornice, dozvoliti slobodan transfer kapitala i prinosa na ulaganja,

u slučaju likvidacije, prihoda od likvidacije i, u slučaju eksproprijacije, nadoknade dobijene u skladu sa članom 5.

2. Ulagačima jedne Strane ugovornice koji dobiju dozvolu za rad na teritoriji druge Strane ugovornice kao rezultat odobrenog ulaganja biće takođe dopušteno da prenose svoju zaradu u svoju zemlju porijekla.
3. Transferi iz prethodnih stavova će se vršiti u slobodnoj konvertibilnoj valuti po deviznom kursu koji se primjenjuje na dan transfera, shodno deviznim propisima koji su važeći za različite klase transakcija.
4. Svaka Strana ugovornica će izdati neophodna ovlašćenja za vršenje transfera bez nepotrebnog odlaganja i bez bilo kakvih drugih troškova osim uobičajenih bankarskih troškova.

Član 7 IZUZECI

Ukoliko odredbe domaćeg zakonodavstva jedne Strane ugovornice ili obaveze iz sporazuma koji sada postoje ili će kasnije biti ustanovljeni između Strana ugovornica pored ovog Ugovora sadrže propis, bilo opšti ili posebni, koji ulaganjima ulagača druge Strane ugovornice daje pravo na tretman koji je povoljniji od onog koji je predviđen ovim sporazumom, takav propis će, ukoliko je povoljniji, imati prednost nad ovim Sporazumom.

Član 8 RJEŠAVANJE SPOROVA IZMEĐU ULAGAČA I STRANE UGOVORNICE

1. Svaki investicioni spor između ulagača jedne Strane ugovornice i druge Strane ugovornice će se, ukoliko je moguće, rješavati prijateljski. Takvi sporovi će biti usvajani od strane ulagača istovremeno kod obje Strane ugovornice, u pismenoj formi.
2. U nedostatku prijateljskog rješenja u roku od tri mjeseca od dana pokretanja spora, upućivanjem pismenog obavještenja od strane

ulagača Strani ugovornici, svaka Strana ugovornica ovim izražava saglasnost da se spor podnese, po izboru ulagača, nadležnom sudu Strane ugovornice ili na međunarodnu arbitražu.

U ove svrhe, svaka Strana ugovornica se neopozivo i unaprijed slaže da se rješavanje bilo kog takvog spora vrši putem međunarodne arbitraže.

3. U slučaju međunarodne arbitraže, spor može biti podnjet na rješavanje:

(a) Međunarodnom centru za rješavanje investicionih sporova (ICSID), koji vrši arbitražu na osnovu Konvencije o rješavanju investicionih sporova između država i državljana drugih država, ukoliko je svaka Strana ugovornica ovog sporazuma potpisnica navedene konvencije;

(b) Arbitražnom centru Malte; ili

(c) ad hoc arbitražnom sudu, imenovanom u skladu sa Arbitražnim pravilima Komisije Ujedinjenih nacija za međunarodno trgovinsko pravo (UNCITRAL).

Ukoliko se u roku od tri mjeseca od pismenog obavještenja o pokretanju tužbe ne postigne dogovor o alternativnoj proceduri, strane u sporu su obavezne da spor upute na arbitražu u skladu sa tada važećim Arbitražnim pravilima Komisije Ujedinjenih nacija za međunarodno trgovinsko pravo. Strane u sporu se mogu pismeno dogovoriti da modifikuju ova Pravila.

Član 9

SPOROV IZMEĐU STRANA UGOVORNICA

1. Sporovi između Strana ugovornica u vezi sa tumačenjem ili primjenom ovog sporazuma rješavaće se, u što je moguće većoj mjeri, putem pregovora.
2. U nedostatku rješenja diplomatskim putem, spor se, na zahtjev bilo koje od Strana ugovornica, podnosi arbitražnom sudu.

VIA

3. Takav arbitražni sud se, za svaki pojedinačni slučaj, formira na sljedeći način. Svaka strana ugovornica će imenovati jednog člana arbitražnog suda u roku od dva mjeseca, od prijema zahtjeva za sprovođenje arbitraže. Ova dva člana će u roku od dva mjeseca od dana njihovog imenovanja imenovati državljanina treće države za predsjednika arbitražnog suda.
4. Ukoliko se u rokovima utvrđenim u stavu 3 ovog člana, ne izvrše potrebna imenovanja, svaka strana ugovornica može, u odsustvu bilo kakvog drugog sporazuma, da zatraži od predsjednika Međunarodnog suda pravde da obavi potrebna imenovanja. Ako je predsjednik Međunarodnog suda pravde državljanin bilo jedne ili druge strane ugovornice ili ukoliko je iz bilo kog razloga spriječen da obavi pomenutu funkciju, zatražiće se od potpredsjednika Međunarodnog suda pravde da obavi potrebna imenovanja. Ako je potpredsjednik Međunarodnog suda pravde državljanin bilo jedne ili druge strane ugovornice ili je i on iz bilo kog razloga spriječen da obavi pomenutu funkciju, zatražiće se od sljedećeg po rangu člana Međunarodnog suda pravde da obavi potrebna imenovanja.
5. Arbitražni sud donosi odluku većinom glasova. Takva odluka je konačna i obavezujuća za obje strane ugovornice. Svaka strana ugovornica snosi troškove koji proističu iz imenovanja svog predstavnika suda i troškove svog zastupanja u arbitražnom postupku. Troškove predsjedavajućeg i ostale troškove strane ugovornice snose podjednako. Međutim, sud može svojom odlukom da naredi da jedna od dvije strane ugovornice snosi proporcionalno veći dio troškova i ta presuda je obavezujuća za obje strane ugovornice. Sud utvrđuje svoja pravila rada.

Član 10

SUBROGACIJA

1. Ako jedna strana ugovornica ili bilo koja imenovana javna institucija te strane ugovornice plati naknadu, garanciju ili ugovor o osiguranju koje je dala u vezi sa ulaganjem na teritoriji druge strane ugovornice, druga strana ugovornica će priznati:
 - (a) davanje svih prava ili potraživanja tog ulagača prvoj strani ugovornici ili imenovanoj agenciji,

- (b) i da prva Strana ugovornica ili imenovana agencija imaju pravo na osnovu subrogacije da ostvaruju svoja prava i realizuju potraživanja tog ulagača.
2. Subrogacija prava i obaveza oštećenog ulagača takođe će se primjenjivati na transfer plaćanja koja se vrše u skladu sa članom 6 ovog Sporazuma.

Član 11 KONSULTACIJE

Predstavnici Strana ugovornica će, kad god je neophodno, vršiti konsultacije o bilo kojim pitanjima koja ugrožavaju ostvarivanje ovog Sporazuma. Te konsultacije će se vršiti na prijedlog jedne od Strana ugovornica na mjestu i u vrijeme usaglašeno diplomatskim putem.

Član 12 PRIMJENJIVOST OVOG SPORAZUMA

Odredbe ovog sporazuma će se primjenjivati na sva ulaganja izvršena prije i poslije njegovog stupanja na snagu, od strane ulagača jedne Strane ugovornice na teritoriji druge Strane ugovornice. On se, međutim, neće primjenjivati na sporove koji su nastali prije njegovog stupanja na snagu.

Član 13 OSTVARIVANJE OVOG SPORAZUMA

1. Ovaj Sporazum stupa na snagu na posljednji dan kada jedna Strana ugovornica obavijesti drugu da su zakonski uslovi za stupanje na snagu ovog Sporazuma ispunjeni.
2. Ovaj Sporazum ne ograničava prava bilo koje od Strana ugovornica da ovaj Sporazum u cjelosti ili djelimično izmijeni ili raskine u bilo kojem trenutku u toku perioda njegovog važenja.

3. Ovaj Sporazum će biti na snazi u periodu od 10 (deset) godina, od datuma stupanja na snagu i ostaće na snazi ukoliko ne bude raskinut u skladu sa stavom 4 ovog člana.
4. U takvom slučaju, ukoliko Strane ugovornice ne postignu dogovor o izmjenama ili raskidu ovog Sporazuma u roku od 6 (šest) mjeseci od upućivanja zahtjeva Strane ugovornice koja takve izmjene ili raskid želi drugoj Strani ugovornici, Strana ugovornica koja je takav zahtjev uputila ima pravo da se nakon isteka pomenutih 6 (šest) mjeseci odrekne cjelokupnog sporazuma. Obavještenje o takvom odricanju upućuje se diplomatskim putem i smatra se obavještenjem o raskidu ovog sporazuma. U tom slučaju, Sporazum prestaje da važi 6 (šest) mjeseci nakon datuma prijema pomenutog obavještenja od strane druge Strane ugovornice, osim ukoliko takvo obavještenje ne bude povučeno uz obostranu saglasnost prije isteka ovog otkaznog roka.
5. Što se tiče ulaganja koja su realizovana prije datuma vršenja izmjena ili prestanka važenja ovog Sporazuma na osnovu ovog člana, gore navedene odredbe ovog Sporazuma će nastaviti da važe tokom perioda od 10 (deset) godina od tog datuma.

U potvrdu čega su dolje potpisani predstavnici, valjano ovlašćeni od svojih vlada, potpisali ovaj Sporazum.

Sačinjeno u Podgorici, dana 7.04.2010 godine, u dva primjerka na crnogorskom i engleskom jeziku, pri čemu su oba teksta podjednako autentična. U slučaju bilo kog odstupanja u tumačenju, tekst na engleskom jeziku će imati prevagu.

Za Vladu Crne Gore:

Za Vladu Malte:

